

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 28-1931)

Originalt emne

Hjælpekassen

Hjælpekassen/Administration og Bevillinger

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 16. april 1931](#)
- 2) [Byrådsmødet den 21. januar 1932](#)
- 3) [Byrådsmødet den 25. februar 1932](#)
- 4) [Byrådsmødet den 17. marts 1932](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 16. april 1931 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 28-1931)

Andragende fra Hjælpekassen om en Tillægsbevilling af 12,000 Kr. for 1930- 31.

Borgmesteren anbefalede at bevilge Beløbet.

Bevilgedes.

Uddrag fra byrådsmødet den 21. januar 1932 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 28-1931)

Andragende fra Hjælpekassen om Bevilling af 100000 Kr.

Fra Hjælpekassen forelaa følgende Skrivelse: "Paa Budgettet for 1931-32 er under Konto III som Tilskud til Kommunens Hjælpekasse opført 850000 Kr., hvoraf 100000 Kr. beror paa Byraadets nærmere Bevilling.

Da de 750000 Kr. nu er omtrent opbrugte, beder man de resterende 100000 Kr. frigivet, idet bemærkes, at Bestyrelsen vil blive nødt til at søge yderligere Bevilling."

J. Chr. Møller vilde ikke rejse nogen Hjælpekassedebat. Det var naturligt at bevilge de 100000 Kr., der stod paa Budgettet, hvilket vel ogsaa var Forudsætningen, da Budgettet blev lagt. Men der var i Hjælpekassens Andragende en Efterskrift, der sagde, at der vilde blive Brug for endnu flere Penge, hvorved Budgettet altsaa blev overskredet. Da Loven om Krisehjælp kom, blev der sagt, at den vilde aflaste Hjælpekassens Udgifter, idet mange, som tidligere var understøttet af Hjælpekassen, nu vilde faa Krisehjælp. Men det syntes ikke at være Tilfældet, naar de 850000 Kr. ikke engang kunde slaa til. Det hang maaske sammen med det Forhold, at Hjælpekassen supplerede Krisehjælpen op, og saa betød Aflastningen jo ikke meget. Hjælpekassen kunde vist have godt af at erindre Handelsminister Hauges Udtalelse, at en hel Del Mennesker lever og disponerer, som om der intet var sket, og det var en stor Fejl, eftersom Tiderne var. Det burde Hjælpekassen i Aarhus tænke over og søge at spare i god Tid, for den Dag kunde let komme, da Aarhus Kommune ikke kunde betale de store Understøttelser som hidtil. Taleren vilde meget henstille til Hjælpekassen at tage saa forsigtigt som muligt af de bevilgede Penge, saa Budgettet ikke blev overskredet altfor meget.

H. P. Christensen indrømmede, at Tiderne var vanskelige, og efterhaanden som Arbejdsløsheden voksede, idet f. Eks. alt Byggeri standsede, vilde det blive endnu vanskeligere at understøtte i saa stor Udstrækning som hidtil. Men foreløbig maatte man gaa ud fra, at Hjælpekassen yder Understøttelse efter de Regler, som Budgetudvalget og Hjælpekassens Forretningsudvalg var enedes om, bortset fra Betalingen af fuld Husleje. Antallet af Arbejdsløse i Aarhus var steget fra 3000 til 7000, og Loven om Krisehjælp havde draget en hel Del Mennesker, som ikke var Medlem af nogen Arbejdsløshedskasse, og ikke havde gjort noget som helst for at sikre sig, ind i de Understøttedes Rækker; det vilde igen bevirke, at der kom større Vanskeligheder, naar Krisehjælpen hørte op. Men forhaabentlig vilde Hjælpekassen styre saa forsigtigt som muligt, for Tiderne var vanskelige, og alt saa mere og mere mørkt ud.

Borgmesteren udtalte, at Loven om Krisehjælp var nødvendig, men den kunde være lavet

noget bedre, og at den ikke var blevet det, var Lovgavernes Fejl. Det var ligegyldigt, om man tog Hjælpen det ene eller det andet Sted, for det viste sig altid, at det var de Mennesker, som havde levet mest over Evne, der fik mest, og særlig viste det sig ude paa Landet. Det var ikke morsomt for dem, der skal skaffe Pengene tilveje, men her var det dog de mindste i Samfundet, der var Tale om at hjælpe. Man maatte jo gøre sit Bedste for at faa det til at gaa, men forhaabentlig vilde Hjælpekassen tage Hensyn til dette og sørge for, at Pengene blev uddelt saa hensigtsmæssigt som muligt. Taleren henstillede at bevilge de 100000 Kr., saa maatte man se, hvorledes det senere vilde gaa.

Indstillingen vedtoges.

Uddrag fra byrådsmødet den 25. februar 1932 - side 5

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 28-1931)

Anmodning fra Hjælpekassen om Bevilling af 100000 Kr.

Fra Hjælpekassen forelaa følgende Skrivelse: "Da de paa Budgettets Konto III opførte 850000 Kr. vil være opbrugte med denne Uges Udbetaling, anmoder Bestyrelsen om foreløbig at faa stillet yderligere 100000 Kr. til Raadighed for Resten af indeværende Regnskabsaar, idet bemærkes, at Tilgangen til Hjælpekassen - efter som de Arbejdsløse faar opbrugt de 70 Dages Krisehjælp - er i stadig Stigning."

Borgmesteren beklagede, at Andragendet var kommet saa sent paa Dagsordenen, skønt det var indsendt i rette Tid; men Stillingen var jo den samme, idet der faktisk forelaa en Tvangssituation, som man ikke kunde komme udenom, men maatte holde Understøttelsen vedlige. Der var talt med Bestyrelsen om Forholdene, og Taleren havde det Indtryk, at Hjælpekassen arbejder godt og forstandigt; men naar den skulde ekspedere flere Tusinde Andragender hver Uge, saa var det kun menneskeligt, hvis der kunde komme en Fejl. Men foreløbig var der vel ikke andet at gøre end at bevilge de Penge, der skal bruges.

J. Chr. Møller vilde gerne understrege det, som Borgmesteren sagde, at man var inde i en Tvangssituation m. H. t. Hjælpekassen. Taleren vilde ikke modsige, at Hjælpekassen arbejder godt, men det var ogsaa flotte Udbetalinger, den præsterer til den enkelte. Aarhus var sikkert den By i Danmark, som betaler forholdsvis mest til Hjælpekassen. Det var

naturligvis behageligt for Hjælpekassens Bestyrelse at betale saa store Portioner ud som muligt, men det kunde næppe fortsætte paa den Maade. Der maatte sættes en Kæp i Hjulet, saa der blev bevilget bestemte Beløb pr. Maaned, hvorefter Hjælpekassen maatte administrere. I Aar kom man maaske op paa 1 1/4 Mill. Kr., næste Aar 1 1/2 Mill. o. s. v., og det kunde Kommunen ikke vedblive med. Taleren kunde have Lyst til at spørge Borgmesteren, hvorledes det egentlig lod sig gøre at skaffe disse Penge til Hjælpekassen. Nu havde man lige bevilget 86000 Kr. til en anden Sag; disse Penge fandtes ikke paa den Overenskomst, Kommunen havde faaet med Banken, og de 100000 Kr. til Hjælpekassen heller ikke. Det blev vist nødvendigt al sige ligesom Finansborgmesteren i København, at det, som man giver ud til Hjælpekassen, faar man mindre lil at sætte Arbejde i Gang for. Der var sagt i Rigsdagen, at Krisehjælpen vilde aflaste Hjælpekasserne, idet disse ellers vilde blive sprængt. Men det kunde næsten se ud til, at det gik den modsatte Vej, og i Aarhus var der næppe sparet en eneste Øre ved Kriseloven; der var snarere gaaet noget mere. Kriseloven havde faaet en hel Del til at søge Understøttelse, som ellers aldrig vilde have meldt sig, og det blev vist ikke let at slippe dem i Fremtiden. Taleren var meget ked af, at dette Andragende kom; det havde ikke kunnet behandles i Talerens Gruppe, og der var ikke taget Stilling dertil, men Flertallet agtede vel at bevilge Andragendet, og saa var det jo ret ligegyldigt med Mindretallet. Taleren kunde ikke stemme for Forslaget og vilde henstille til den borgerlige Gruppe at undlade at stemme i Sagen.

Borgmesteren havde aldrig lagt Skjul paa, at Situationen var alvorlig, og havde altid holdt Byraadet underrettet om Kommunens økonomiske Stilling. Der var sidst givet en Oversigt over de finansielle Forhold i Møderne den 7. og 25. Januar, hvorefter man formentlig kunde komme igennem indtil 1933, forudsat at Budgetterne kunde holde. Nogle Medlemmer havde undertiden smilet ad disse Oplysninger og ment, at det var unødvendigt at fremsætte dem, men der vilde komme en Dag, hvor det viste sig, al Sagen var alvorlig, og det var ikke Taleren, der skulde skaffe Pengene, men hele Byraadet. Det Arbejdsprogram, der var lagt i Januar Maaned, skulde ikke forstaas saaledes, at det tvangsmæssigt skal følges; det var ment som en Vejviser, og man kunde nok gaa lidt udenom det. I Slutningen af Januar Maaned havde Kommunen 400000 Kr. tilgode hos Krisefonden, og Taleren havde rykket Staten for disse Penge, men der mente man, at Aarhus Kommune var saa velstillet, at den nok kunde vente, til Perioden var udløbet. Men det kunde ikke vedblive at gaa saaledes, al Kommunen skal staa i Forskud for Staten for saa store Beløb. Naar Rigsdagen lavede saadanne Love, maatte den ogsaa anvise Byraadene, hvor de skal faa Pengene fra. Hvis

man saa paa Kommunens Status, var den god nok, men Aktiverne var ikke disponibel Kapital; man havde en Kassebeholdning paa ca. 5 ½ Mill. Kr., men disse Penge var optaget paa mange forskellige Maader. Det foreliggende Andragende kom man imidlertid ikke udenom, og de ærede Medlemmer fra borgerlig Side kunde lige saa godt stemme for det; det var selvfølgelig nemmest at lade være, men naar de ikke stemte imod, var de ansvarlig derfor alligevel.

Andragendet bevilgedes enstemmig med 11 Stemmer.

21. Udenfor Dagsordenen rettede Rasmus Rasmussen en Kritik af Grundstigningsskylden og henstillede til Borgmesteren at overveje en Ændring af den tidligere vedtagne Vedtægt for Opkrævning af Skatten.

Borgmesteren svarede, at han ikke agtede at stille Forslag om at annullere Byraadets Beslutninger, men Hr. Rasmussen havde jo Lov at fremsætte Forslag derom.

Uddrag fra byrådsmødet den 17. marts 1932 - side 32

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 28-1931)

Andragende fra Hjælpekassen om Bevilling af 50000 Kr.

Følgende Skrivelse forelaa:

"Af de i Byraadets Møde den 25. f. M. bevilgede ekstra 100000 Kr. var der pr. 1. ds. i Behold 80000 Kr.

Til Udbetalingerne den 5. og 12. er medgaaet:

Fast Understøttelse..... 6193 Kr.

Syge..... 7844"

Enker og Diverse..... 10611"

Arbejdsløse..... 41098 "

Ialt. .. 65746 Kr.

Da det tilbageværende Beløb, 14254 Kr., vil medgaa til Betaling af Brændsel og Gas til Arbejdsløse samt Administration, vil man komme til at mangle Midler til Udbetalingerne den

19. og 26. ds., hvilket man anslaar til 50000 Kr., hvorfor man anmoder det ærede Byraad yderligere at stille dette Beløb til Raadighed for Regnskabsaaret 1931-32".

Bevilgedes.

